

Trekvlinders onder de Motten

door

J. H. KUCHLEIN

(Laboratorium voor Toegepaste Entomologie, Amsterdam)

Het ligt in de bedoeling om naast de vlinders ook de motten te betrekken in de jaarlijkse door LEMPKE verzorgde overzichten over het optreden van die soorten, die we trekkers zijn gaan noemen. De waarnemingen kunnen tegelijk met het trekvlinderformulier F naar het K.N.M.I., onderafdeling Landbouwmeteorologie, worden opgestuurd.

De medewerking der Nederlandse vlinderkenners aan het onderzoek van de grote trekvlinders doet vertrouwen, dat in de toekomst ook flink wat gegevens over de trekkende micro's zullen kunnen worden gepubliceerd, evenals dit nu al jarenlang in Engeland gebeurt.

Het ligt op grond van waarnemingen en vangsten gedurende de maand mei van dit jaar in de verwachting, dat 1958 in ons land een goed jaar zal worden voor *Plutella maculipennis* (Curt.) (Lep., Plutellidae; fig. 1; LEMPKE 1956: 85, fig. 55; denk aan de dubbelganger *Plutella megapterella* Bentinck) en *Nomophila noctuella* (Schiff.) (Lep., Pyralidae; fig. 2; LEMPKE 1956; 83—84, fig. 53). Overal, waar ik deze maand verzamelde en de vangsten van de m.v. vanglampen door-

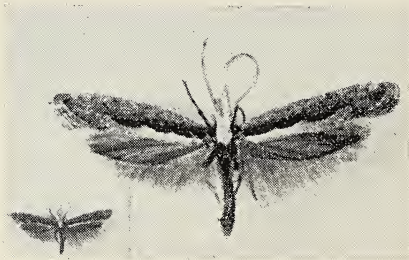

Fig. 1. *Plutella maculipennis* (Curt.)
natuurl. grootte en vergroot.

keek, vond ik deze beide soorten: Amsterdamse Bos, Overveen, Bloemendaal en enkele plaatsen in de omgeving van Hoorn (prov. N. Holland). Bij elkaar zag ik hier 41 exemplaren *Plutella maculipennis* (Curt.) en 29 exemplaren *Nomophila noctuella* (Schiff.). Meermalen werd al gewezen op het gezamenlijk voorkomen van *Nomophila noctuella* (Schiff.) en *Autographa gamma* (L.) in West-Europa

Fig. 2. *Nomophila noctuella* (Schiff.), natuurl. grootte en vergroot.

o.a. WILLIAMS 1930: 276, die hier bovendien *Vanessa cardui* (L.) in betreft, en HUGGINS 1957: 50). Dit jaar werd in het Amsterdamse Bos de eerste *noctuella* in de lichtvangst van 5, 6 en 7 mei gevonden, de eerste *gamma* op 10 mei

Door dit mogelijke talrijk optreden van deze beide microsoorten zullen ook de macroverzamelaars met deze soorten kennis kunnen maken en, wanneer ze hun waarnemingen noteren en inzenden, meewerken om het feitenmateriaal ten dienste van hen, die zich speciaal met de trekvlinderproblemen bezig houden, uit te breiden. Dit geldt natuurlijk ook voor gegevens over de andere in het boekje van LEMPKE vermelde soorten, zoals *Urocephita gilvata* (F.) en *Diasemia litterata* (Scop.) en de geregelder in Nederland aangetroffen *Udea martialis* (Gn.) alsmede de onlangs voor het eerst in ons land gevonden *Palpita unionalis* Hb. (KUCHLEIN 1958: 52—57, fig. 3—5).

Literatuur

- HUGGINS, H. C. 1957, Immigrants in 1956, *Entomologist* 90: 50—51.
 KUCHLEIN, J. H. 1958, Notes on Lepidoptera, mostly Microlepidoptera, *Entom. Ber.* 18: 49—58.
 LEMPKE, B. J. 1956, De Nederlandse trekvlinders, 91 pp.
 WILLIAMS, C. B. 1930, The Migration of Butterflies, 473 pp.

Summary

As already in May 1958 many specimens of *Plutella maculipennis* (Curt.) and *Nomophila noctuella* (Schiff.) were taken in M.V. lamps, the attention of the collectors is drawn to these species as it is possible that many of them will meet these species in their traps or on their lamps.

Amsterdam-O., Mauritskade 59a.

Aantekeningen bij de Rubicole Aculeaten-Fauna in Nederland (II)

(Hymenoptera: Vespidae, Sphecidae, Apidae, Chrysididae)

door

P. BENNO

2. FAUNISTISCHE EN ETHOLOGISCHE OPMERKINGEN BIJ ENIGE SOORTEN

a. VESPIDAE — Van deze familie komen practisch alleen de zg. Metselwespen (*Odynerus* s.l.) in aanmerking als bewoners van plantenstengels. Voor de onderzochte *Rubus*-stengels (cf. Tab. I, *Ent. Ber.* 17: 144) betrof het dan nog in 4 op de 5 gevallen *O. (Gymnomerus) laevipes* Shuck. Dit komt vrijwel overeen met mijn persoonlijke bevindingen van elders en in andere jaren. In Oost-Brabant en de Gelderse Achterhoek wordt deze soort overal talrijk in *Rubus* aangetroffen, niettegenstaande dat zij 's zomers in het vrije veld veel minder wordt gevangen dan bv. *O. (Symmorphus) angustatus* Zett. of *O. (Ancistrocerus) trifasciatus* Müll. Dit wordt echter volledig verklaard door het feit, dat beide laatstgenoemde soorten in allerlei stengels en ook in dood hout nestelen, terwijl *laevipes* een nagenoeg exclusieve bewoonster is van braamstengels. Uiteraard was de trefkans voor *laevipes* dus veel groter!

Ook *O. (Nannodynerus) xanthomelas* H.-Sch. schijnt wel een uitgesproken rubicole soort. Misschien ook in meer of mindere mate *O. (Allodynerus) delphi-*